

Avd för arbetsmiljöinspektion
Avd för central tillsyn

Arbetsmiljöverkets avsiktsförklaring för ökad trafiksäkerhet

Vägar och gator utgör arbetsmiljö inte bara för 10 000-tals yrkeschaufförer. Många anställda använder dagligen bil i tjänsten. Det visar sig också i arbetsskadestatistiken. Ungefär var fjärde inrapporterad arbetsolycka under senare år har inträffat i trafiken. Förhållandet är detsamma när det gäller olyckor med dödlig utgång. Utöver dessa tillkommer olyckor vid resor till och från jobbet, som inte räknas med i den nationella arbetsskadestatistiken. Risker med fordon på väg är alltså i betydande grad ett arbetsmiljöproblem och måste i arbetsmiljötillsynen betraktas som ett sådant.

Arbetsmiljöverket (AV) fördjupar sitt samarbete med Vägverket. Bägge myndigheter har samhällets uppdrag att arbeta skadeförebyggande. Säkrare trafikmiljö medför säkrare arbetsmiljö och vice versa.

Skyldigheter för arbetsgivaren

Arbetsgivaren har ett ansvar att systematiskt kartlägga, bedöma och åtgärda risker i arbetsmiljön i syfte att förhindra olycksfall och ohälsa. Enligt föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 2001:1, ska arbetsmiljöarbetet ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden av betydelse för arbetsmiljön. Det innebär att riskbedömningar ska göras kontinuerligt, genomförda åtgärder ska följas upp och tillbud ska rapporteras till Arbetsmiljöverket. Arbetsgivaren ska se till att det finns rutiner för detta. Den enskilde arbetstagaren har ett medansvar och ska ges förutsättningar att agera trafiksäkert. Utformning av exempelvis tidtabeller och arbetsscheman påverkar direkt förarens möjligheter till säker körning.

Arbetsgivaren ska beakta bl a följande faktorer:

- Hastigheten
- Användning av skyddsutrustning
- Användning av alkohol och droger
- Trötthet
- Val av fordon
- Arbetsbelastning
- Pauser
- Förkunskaper

Dessa faktorer kan påverkas på många sätt. Fordonsparken kan utrustas med tekniska lösningar som hastighetsanpassningssystem, bältespåminnare, alkolås etc. Genom interna riktlinjer och sanktionssystem kopplat till dessa kan en trafiksäkrare arbetsmiljö uppnås.

Arbetsmiljöverkets tillsyn

Arbetsmiljöverket utövar tillsyn inom verksamheter där det råder ett arbetsgivare – arbetstagarförhållande. Vi kommer att i högre grad än hittills granska arbetsgivarens förebyggande arbetsmiljöarbete vad avser riskerna i samband med bil- och övrig fordonskörning. Trafiksäkerheten blir därmed en punkt i bedömningen av företags och organisationers systematiska arbetsmiljöarbete.

Transportbranschen är en av Arbetsmiljöverkets sex prioriterade branscher under verksamhetsperioden 2004-2006. Under 2004 kommer AV att besöka/inspektera 2 500 transportföretag. Särskilda tillsynsinsatser mot arbetsmiljöriskerna i trafiken genomförs under 2005. AV kommer att granska hur arbetsgivarna bedömer och åtgärdar arbetsförhållanden – också i trafiken - som medför stress och arbetsbelastning och därmed ökar risken för trafikolyckor.

Arbetsmiljöverkets avsikter som arbetsgivare

För att förebygga skador i samband med tjänsteutövning i trafiken samt resor till och från arbetet eftersträvar verket

- Säker tjänstebilspark
- Bältesanvändning vid biltransporter, även som passagerare
- Efterlevnad av hastighetsgränser
- Absolut nolltolerans vad avser alkohol- och droganvändning samt på sikt införande av alkolås i samtliga tjänstebilar

Solna i augusti 2004

Bernt Nilsson

Carl Axel Sundström